

Liturgie voor de viering van het
INWIJDINGSFEEST - CHANUKA

חנוכה

1. חנוכה הדלקת נרות Had'laqat nerot - Het aansteken van de feestkaarsen

Het Chanuka-licht wordt gedurende acht dagen gewoonlijk tegen de avond aangestoken, bij voorkeur door de vader omdat het een herinnering is aan het aansteken van de Menora in de tempel. De eerste avond één aan de rechterkant van de Chanukia, de negenarmige kandelaar, en vervolgens elke avond één meer. Plaatsing der aan te steken lichtjes steeds van rechts naar links, het aansteken geschiedt echter steeds van links naar rechts. Op vrijdagavond moet eerst het Chanuka-licht aangestoken worden en daarna pas het Shabat-licht. Vóór het aansteken van de kaarsen zegt men de volgende ברכה B'racha:

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם
אשר קדשנו בדמו של ישוע
וציונו להדליק נר של חנוכה:
ונתן לנו ישוע משיחנו האור לעולם
וציונו להיות אור לגוים:

Baruch Ata, Adonai, Eloheinu, Melech haOlam, asher qid'shanu b'damo shel Yeshua, v'tzivanu l'had'liq ner shel Chanuka, v'natan lanu Yeshua M'shichenu haOr l'olam v'tzivanu l'hiyot or l'goyim.

Gezegend zijt Gij, Eeuwige, onze G'd, Koning van het heelal, die ons heeft geheiligd door het bloed van Yeshua, die ons de lichten van Chanuka laat ontsteken en die ons Yeshua heeft gegeven, het Licht der wereld, en die ons heeft opgedragen om een licht voor de volken te zijn.

עבריים Ivrim [Hebreeën] 10:10 en מתתיהו Matityahu [Mathéüs] 5:14-16

Allen:

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם
שעשה נסים לאבותינו בימים ההם בזמן הזה אמן:

Baruch Ata, Adonai, Eloheinu, Melech haOlam, sh'asa nisim la'avotenu baYamim haHem baz'man haze, amen!

Gezegend zijt Gij, Eeuwige, onze G'd, Koning van het heelal, die wonderen heeft verricht voor onze voorouders in de dagen van weleer, in deze tijd van het jaar, amen!

Slechts op de eerste avond zeggen allen:

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם
שהחינו וקימנו והגיענו לזמן הזה אמן:

Baruch Ata, Adonai, Eloheinu, Melech haOlam, shehecheyanu v'qiy'manu v'higiyanu laz'man haze, amen!

Gezegend zijt Gij, Eeuwige, onze G'd, Koning van het heelal, die ons het leven heeft geschonken en ons in staat gesteld heeft dit tijdstip te bereiken, amen!

Nadat men het eerste licht heeft aangestoken zegt men:

הנרות הללו אנחנו מדליקים על הנסים ועל התשועות
ועל הנפלאות שעשית לאבותינו על ידי כהניך הקודושים
ברוח הקודש וכל שמונת ימי חנכה הנרות הללו קודש
ואין לנו רשות להשתמש בהם אלא לראותם בלבד כדי
להודות לשמך על נסיך ועל ישועתך ועל נפלאותיך:

HaNerot halalu anach'nu mad'liqim al haNisim v'al haT'shuot v'al haNif'laot
she'asita la'avoteinu al-y'dei kohanecha haQ'doshim b'Ruach haQodesh
v'kol sh'monat y'mei Chanuka haNerot halalu qodesh v'ain lanu r'shut
l'hish'tamesh bahem ela lir'otam bil'vad k'dei l'hodot l'shimcha al-niseicha
v'al yeshuatecha v'al nif'otecha.

Wij steken deze lichten aan om de wonderen, de bevrijding en de onbegrijpelijke dingen die U voor onze voorouders gedaan hebt door middel van Uw heilige priesters, door de Heilige Geest. Gedurende alle acht dagen van Chanuka zijn deze lichten heilig, en het is dan niet toegestaan om er, op welke andere wijze dan ook, gebruik van te maken. Wij mogen er alleen maar naar kijken, teneinde Uw Naam dank te brengen voor Uw wonderen, Uw bevrijding en Uw wonderbaar ingrijpen.

2. מעוז צור Maoz Tzur - Burcht en Rots

Na het aansteken van het chanuka-licht wordt het lied M'aoz Tzur gezongen om de herinwijding van de Tempel te herdenken. Dit lied stamt uit het begin van de 13e eeuw en de auteur is een zekere Mordechai ben Yitz'chaq. De beginletters van de eerste vijf strofen, waarvan wij er vanavond echter maar één zullen zingen, vormen de naam Mordechai...

מעוז צור ישועתי לך נאה לשבח:
תכון בית תפילתי ושם תודה נזבח:
לעת תכין מטבח מצר המנבח:
אז אגמור בשיר מזמור חנכת המזבח
אז אגמור בשיר מזמור חנכת המזבח:

Ma'oz Tzur Yeshuati, l'cha na'e l'shabeach!
Tikon Beit T'filati, v'sham toda n'zabeach!
L'et tachin mat'beach, mitzar haM'nabeach,
az eg'mor b'shir Miz'mor Chanukat haMiz'beach,
az eg'mor b'shir Miz'mor Chanukat haMiz'beach!

Vertaling:

*Mijn machtige Rots der Verlossing, aangenaam is het U te prijzen!
Herstel toch mijn Bedehuis, dan willen wij U daar een dankoffer brengen!
Wanneer U de plaats des oordeels over de laffe vijand zult bepalen,
zal ik met psalmzang de herinwijding van het altaar voltooien,
zal ik met psalmzang de herinwijding van het altaar voltooien!*

3. שמע קריאת Q'riyat Sh'ma - De geloofsbelijdenis

Men zegt staande שמע קריאת Q'riyat Sh'ma met het gezicht naar Jeruzalem:

שמע ישראל יי אלהינו יי אחד:
ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד:

Sh'ma Yisra'el: Adonai Eloheinu, Adonai Echad!

Baruch Shem k'vod Mal'chuto l'olam va'ed!

Hoor Israël: de Eeuwige is onze G'd, de Eeuwige is EEN!

Geprezen zij de Naam van Zijn Koninklijke Majesteit, voor in alle eeuwigheid!

Devarim [Deuteronomium] 6:4 en יומא 6:2 Yoma

ואהבת את יי אלהיך בכל לבבך ובכל נפשך ובכל מאורך:
והיו הדברים האלה אשר אנוכי מצוך היום על לבבך:
ושננתם לבניך ודברת בם בשבתך בביתך
ובלכתך בדרך ובשכבך ובקומך:
וקשרתם לאות על ידיך והיו לטוטפות בין עיניך:
וכתבתם על מזוזות ביתך ובשעריך:

V'ahav'ta et Adonai Eloheicha b'chol l'vav'cha

uv'chol naf'sh'cha uv'chol m'odecha.

V'hayu haD'varim haEle, asher anochi m'tzav'cha haYom, al l'vavecha.

V'Shinar'tam l'vaneicha, v'dibar'ta bam, b'shiv't'cha b'veitecha,

uv'lech't'cha baDerech uv'shoch'b'cha uv'qumecha.

Uq'shar'tam l'ot al-yadeicha, v'hayu l'totafot bein einecha.

Uch'tav'tam al-mezuzot beitecha uvish'areicha.

Gij zult de Eeuwige, uw G'd, liefhebben met geheel uw hart en met geheel uw ziel en met geheel uw kracht. Wat ik u heden gebied, zal in uw hart zijn, gij zult het uw kinderen inprenten en daarover spreken, wanneer gij in uw huis zit, wanneer gij onderweg zijt, wanneer gij nederligt en wanneer gij opstaat. Gij zult het ook tot een teken op uw hand binden en het zal u een voorhoofdsband tussen uw ogen zijn, en gij zult ze schrijven op de deurposten van uw huis en aan uw poorten.

Devarim [Deuteronomium] 6:4-9

4. עמידה Amida - Het hoofdgebed

Het hoofdgebed wordt staande, met aaneengesloten voeten, gezegd en daarom ook wel עמידה Amida genoemd, hetgeen 'staande' betekent.

אדוני שפתי תפתח ופי יגיד תהילתך:
אתה גדול אתה גדול ואגילה בישועתך:
אדוני שפתי תפתח ופי יגיד את שם ישוע:
עמנואל עמנואל השם ישוע המשיח:

Adonai s'fatai tif'tach ufi yagid t'hilatecha!

Ata gadol, Ata gadol v'agila bishuatecha!

Adonai s'fatai tif'tach ufi yagid et Shem Yeshua:
Imanu'el, Imanu'el haShem Yeshua haMashiach !

Adonai, open mijn lippen en mijn mond zal de lof over U verkondigen!

U bent groot en ik verheug mij in Uw redding!

Adonai, open mijn lippen en mijn mond zal de naam van Yeshua verkondigen:

Immanuël is de naam van Yeshua haMashiach!

Naar תהלים Tehilim [Psalmen] 51:17

ברוך אתה יי אלהינו ואלהי אבותינו
אלהי אברהם אלהי יצחק ואלהי יעקב
האל הגדול הגבור והנורא אל עליון גומל חסדים טובים
וקנה הכל וזוכר חסדי אבות ומביא גואל לבני בניהם
למען שמו באהבה משיח ישוע:
מלך עוזר ומושיע ומגן:
ברוך אתה יי מגן אברהם:

Baruch Ata Adonai, Eloheinu, v'Elohei Avoteinu,
Elohei Av'raham, Elohei Yitz'chaq, v'Elohei Ya'aqov,
haEl haGadol haGibor v'haNora, El El'yon, gomel chasadim tovim
veqone hakol v'zocher chas'dei avot u'mevi Go'el liv'nei v'neihem,
l'ma'an Shemo b'Ahava: Mashiach Yeshua!

Melech, Ozer uMoshi'a uMagen!

Baruch Ata Adonai, Magen Av'raham!

Geprezen zijt Gij, Eeuwige, onze G'd, en G'd van onze voorouders,

G'd van Av'raham, G'd van Yitz'chaq en G'd van Ya'aqov,

grote, machtige en ontzagwekkende G'd, hoogste G'd,

die liefdevolle weldaden bewijst, Bezitter van het heelal,

Gij die de deugden van onze voorouders in herinnering houdt

en hun kindskinderen ter wille van Uw naam

met liefde een Verlosser brengt: Mashiach Yeshua!

Koning, Helper, Redder en Beschermer!

Geprezen zijt Gij, Eeuwige, Schild van Avraham!

אתה גבור לעולם אדוני מחיה מתים אתה רב להושיע:
משיב הרוח ומוריד הגשם:
מכלכל חיים בחסד מחיה מתים ברחמים רבים סומך נופלים
ורופא חולים ומתיר אסורים ומקיים אמונתו לישני עפר:
מי כמוך בעל גבורות ומי דומה לך מלך
ממית ומחיה ומצמיח ישועה:
ונאמן אתה להחיות מתים:
ברוך אתה יי מחיה המתים:

Ata gibor l'olam, Adonai m'chaye metim Ata rav l'hoshi'a!
Meshiv haRuach umorid haGeschem!
M'chal'kel chayim b'chesed m'chaye metim b'rachamim rabim somech
nof'lim v'rofe cholim umatir asurim um'qayem emunato lishenei afar!
Mi chamocha Ba'al G'vurot, umi dome lach, Melech,
memit um'chaye umatz'miach Yeshu'a?
V'ne'eman Ata l'hachayot metim!
Baruch Ata Adonai, m'chaye haMetim!

*U bent te allen tijde machtig, Adonai, U brengt doden weer tot leven,
geweldig om te helpen!*

U laat de wind waaien en U laat het regenen!

*U zorgt met liefde voor de levenden, brengt met grote barmhartigheid doden weer tot
leven, steunt die vallen, geneest zieken, bevrijdt gevangenen en blijft trouw aan hen die
in het stof slapen!*

Wie is als U, Adonai, over de krachten, wie is U gelijk, Koning,

die laat sterven en weer tot leven brengt, en die redding doet ontspruiten?

U bent trouw aan Uw belofte, doden weer tot leven te brengen!

Geprezen zijt Gij, Eeuwige, die doden weer tot leven brengt!

אתה קדוש ושמך קדוש וקדושים בכל-יום יהללוך:
ברוך אתה יי האל הקדוש:

Ata qadosh v'Shimcha qadosh uQ'doshim b'chol-yom y'halelucha!
Baruch Ata Adonai, haEl haQadosh!

U bent heilig en Uw naam is heilig, en heiligen prijzen U elke dag!

Geprezen zijt Gij, Eeuwige, heilige G'd!

נקדש את שמך בעולם כשם שמקדישים אותו בשמי מרום
ככתוב על יד נביאך: וקרא זה אל-זה ואמר
קדוש קדוש קדוש יי צבאות: מלוא כל-הארץ כבודו:
לעומתם ברוך יאמרו: ברוך כבוד יי ממקומו:
ובדברי קודשך כתוב לאמור ימלוך יי
לעולם אלהיך ציון לדור ודור הללויה:
לדור ודור נגיד גודלך ולנצח נצחים קדושתך נקדיש
ושיבחך אלהינו מפינו לא ימוש לעולם ועד
כי אל מלך גדול וקדוש אתה:
ברוך אתה יי האל הקדוש:

N'qadesh et Shimcha baOlam, k'Shem shemaq'dishim oto biSh'mei

marom, kakatuv, al yad N'vi'echa: V'qara ze el ze, v'amar:

Qadosh! Qadosh! Qadosh! Adonai Tz'va'ot! M'lo chol haAretz k'vodo!

L'umatam baruch yomeru: Baruch K'vod Adonai mim'qomo!

Uv'div'rei qod'sh'cha katuv lemor:

Yim'loch Adonai l'olam, Elohayich Tziyon l'Dor vaDor, haleluya!
L'Dor vaDor nagid god'lech, ul'netzach netzachim q'dushat'cha naq'dish,
v'shiv'chacha Eloheinu miPinu lo yamush l'olam vaEd,
ki El Melech gadol v'qadosh Ata!
Baruch Ata Adonai, haEl haQadosh!

Wij willen de heiligheid van Uw Naam in de wereld verkondigen evenals men dit doet in de hogere sferen, zoals dit door Uw profeet beschreven is: De een roept het de ander toe en zegt: Heilig, heilig, heilig is de Eeuwige Tz'va'ot, heel de aarde is vol van Zijn Majesteit!

ישעיהו Yeshayahu [Jesaja] 6:3

Elkaar beantwoordend zeggen ze: Geprezen! Geprezen de Majesteit van de Eeuwige van de plaats waar Hij is!

יעזקאל Yechez'q'el [Ezechiël] 3:12

En in Uw heilige geschriften staat het geschreven: De Eeuwige regeert voor altijd, uw G'd, Tziyon, in alle geslachten. Halleluja!

תהלים Tehilim [Psalmen] 146:10

In alle geslachten verkondigen wij Uw grootheid en in alle eeuwigheid getuigen wij van Uw heiligheid en de hulde voor U, onze G'd, zal nooit en te nimmer uit onze mond wijken, want U, onze G'd en Koning, bent groot en heilig! Geprezen zijt Gij, Eeuwige, heilige G'd!

עַל הַנִּסִּים וְעַל הַפְּרָקָן וְעַל הַגְּבוּרוֹת וְעַל הַתְּשׁוּעוֹת וְעַל הַמְּלַחְמוֹת.
שְׁעֵשִׁית לְאַבוֹתֵינוּ בַּיָּמִים הָהֵם בְּזְמַן הַזֶּה :

בַּיָּמִי מִתְתִּיהוּ בְּנֵי יוֹחָנָן בֶּהֶן גָּדוֹל חֲשֵׁמוֹנִי וּבְנָיו, בְּשַׁעֲמָרָה מַלְכוּת
יוֹן הַרְשָׁעָה עַל עַמֶּךָ יִשְׂרָאֵל, לְהַשְׁפִּיחַם הַזֹּרְתָה, וּלְהַעֲבִירָם
מִחֲקֵי רְצוֹנָךְ. וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים עָמַדְתָּ לָהֶם בַּעַת צָרָתָם, רִבְתָּ
אֶת־רִיבָם, דִּנְתָּ אֶת־דִּינָם, נִקְמָתָ אֶת־נִקְמָתָם, מָסַרְתָּ גְבוּרִים בְּיַד
חֲלָשִׁים, וְרַבִּים בְּיַד מְעֻטִּים, וְטַמְאִים בְּיַד טְהוֹרִים, וְרָשָׁעִים בְּיַד צַדִּיקִים,
וְזוּרִים בְּיַד עוֹסְקֵי תוֹרָתְךָ, וְלָךְ עָשִׂיתָ שֵׁם גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ בְּעוֹלָמְךָ,
וְלַעֲמֶךָ יִשְׂרָאֵל עָשִׂיתָ תְּשׁוּעָה גְדוֹלָה, וּפְרָקָן כְּהִיּוֹם הַזֶּה. וְאַחַר
כֵּן פָּאוּ בְּנֵיךָ לְדַבֵּר בִּירְתְּךָ, וּפָנּוּ אֶת־הַיְכָלְךָ, וְטָהְרוּ אֶת־מִקְדָּשְׁךָ,
וְהִדְלִיקוּ נֵרוֹת בְּחִצְרוֹת קִדְשֶׁךָ, וְקִבְעוּ שְׁמוֹנֵת יָמֵי חֲנֻכָּה אֵלַי,
לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל :

Al haNisim v'al haPur'qan v'al haG'vurot v'al haT'shu'ot, v'al haMil'chamot
she'asita la'avoteinu baYamim haHem baZ'man haze. Bimei Matit'yahu
ben Yochanan kohen gadol Chashmona'i u'vanav, k'she'amda mal'chut
Yavan har'sha'a al amcha Yisrael, l'hash'kicham toratecha ul'ha'aviram
mechuqei r'tzonecha. V'ata b'rachameicha harabim, amad'ta lahem b'et

tzaratam, rav'ta et rivam, dan'ta et dinam, naqam'ta et niq'matam, masar'ta giborim b'yad chalashim, v'rabim b'yad m'atim, ut'me'im b'yad t'horim, ur'sha'im b'yad tzadiqim, v'zedim b'yad os'qei toratecha. Ul'cha asita Shem gadol v'qadosh b'olamecha, ul'am'cha Yisrael asita t'shu'a g'dola ufur'qan k'haYom haze. V'achar ken ba'u vaneicha lid'vir beitecha, u'finu et hei'chalecha, v'tiharu et miq'dashecha, v'hid'liqu nerot b'chatz'rot qod'shecha v'qav'u sh'monat y'mei Chanuka elu, l'hodot ul'halel l'shim'cha haGadol.

Wij danken U, Eeuwige onze G'd, voor de wonderen, de bevrijding, de heldendaden, de hulp en krijgsverrichtingen, die U voor onze voorouders tot stand bracht in deze tijd van het jaar, op deze datum, in de dagen van Matit'yahu, de zoon van Yochanan, hogepriester, de Chashmoneeër, en van zijn zonen. Toen de slechte hellenistische regering tegen Uw volk Yisra'el opstond om hen Uw Tora te laten vergeten en om hen van de wetten, zoals U dit wilt, af te brengen. Maar U stond de Uwen met Uw grote barmhartigheid bij toen ze in nood verkeerden. U streed hun strijd, U behandelde hun geding, U leverde de sterken over in de handen van de zwakken, velen in de handen van weinigen, onreinen in de handen van reinen, slechten in de handen van rechtschapenen, moedwillige overtreders in handen van hen die Uw Tora gehoorzaamden. Voor Uzelf verwierf U Zich een grote en heilige Naam in Uw wereld en omstreeks die dag verleende U Uw volk Isra'el grote hulp en bevrijding. Daarna zijn Uw zonen weer binnenin Uw huis gekomen, maakten Uw tempel schoon, reinigden Uw heiligdom, staken lichten aan in Uw heilige voorhoven en stelden deze acht dagen van het Chanukafeest in om U te danken en om lofliederen te zingen ter ere van Uw grote Naam!

ועל-כולם יתברך ויתרומם שמך מלכנו תמיד לעולם ועד:

V'al kulam yit'barach v'yit'romam Shim'cha Mal'kenu tamid l'olam va'ed.

Voor dit alles, onze Koning, zal Uw Naam geprezen en hoogverheven worden, voortdurend, eeuwig en altijd, amen!

Nu wordt met uitgespreide handen de zegen over alle aanwezigen uitgesproken.

אלהינו ואלהי אבותינו: ברכנו בברכה המשולשת בתורה
 הכתובה על ידי משה עבדך האמורה מפי אהרן
 ובניו כוהנים עם קדושך כאמור:
 יברכך יי וישמרך:
 יאר יי פניו אליך ויחנך:
 ישא יי פניו אליך וישם לך שלום:
 בשם ישוע משיחנו אמן:

Eloheinu v'Elohei Avoteinu, bar'chenu baB'racha haMeshuleshet
 baTora, haK'tuva al y'dei Moshe Av'decha,
 haAmura miPi Aharon uVanav, Kohanim Am q'doshecha ka'amur:

Y'varechecha Adonai v'Yish'm'recha.
Ya'er Adonai panav eleicha vichuneka.
Yisa Adonai panav eleicha v'Yasem l'cha Shalom.
B'Shem Yeshua M'shichenu, amen!

*Onze G'd en G'd van onze voorouders,
zegen ons met de in drie zinnen vermelde zegen in Uw Tora,
geschreven door Uw dienaar Moshe, uitgesproken door Aharon en zijn zonen,
de priesters, het U gewijde volk, zoals het geschreven staat:*

*De Eeuwige zegene u en Hij behoede u.
De Eeuwige doe Zijn aangezicht over u lichten en zij u genadig.
De Eeuwige verheffe Zijn aangezicht over u en geve u vrede.
In de naam van Yeshua, onze Messias, amen!*

במדבר Bamidbar [Numeri] 6:24

שִׁים שְׁלוֹם טוֹבָה וּבִרְכָה חֵן וְחֶסֶד וְרַחֲמִים עֲלֵינוּ וְעַל
כָּל־יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ: בִּרְכֵנו אֲבִינוּ כּוֹלְנוּ כְּאֶחָד בְּאוֹר פְּנִיךָ
כִּי בְּאוֹר פְּנִיךָ נָתַתְּ לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ תּוֹרַת חַיִּים וְאַהֲבַת חֶסֶד
וְצַדִּיקָה וּבִרְכָה וְרַחֲמִים וְחַיִּים וְשְׁלוֹם וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ
לְבָרֵךְ אֶת־עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל־עֵת וּבְכָל־שָׁעָה בְּשְׁלוֹמְךָ:

Sim Shalom Tova uV'racha, Chen vaChesed v'Rachamim, aleinu v'al kol
Yisrael Am'cha. Bar'chenu Avinu, kulanu k'echad, b'Or paneicha, ki b'Or
paneicha natata lanu, Adonai Eloheinu, Torat Chayim v'Ahavat Chesed,
utz'daqa uV'racha v'Rachamim, v'Chayim v'Shalom, v'Tov b'eineicha
l'varech et Am'cha Yisra'el b'chol et uv'chol Sha'a biSh'lomecha.

*Sticht vrede, geef geluk, zegen, genade, liefde en barmhartigheid voor ons en heel Uw
volk Israël. Zegen ons, Vader, ons allen tezamen met het licht van Uw genegenheid,
want door het licht van Uw genegenheid heeft U, Eeuwige, onze G'd, ons gegeven een
levensleer en de liefde tot opofferings-gezindheid en deugdzaamheid, zegen en barm-
hartigheid, leven en vrede. Moge het goed zijn in Uw ogen Uw volk Israël te zegenen, in
elke tijd en op welk uur ook, met Uw vrede!*

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמְּבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּשְׁלוֹם:

Baruch Ata Adonai, haM'varech et Amo Yisra'el baShalom!

Geprezen zijt Gij, Eeuwige, die Zijn volk Israël zegent met vrede!

*Mijn G'd, behoed mijn tong voor kwaadspreken, mijn lippen voor het spreken van
bedrog. Laat mij stil zijn tegenover allen die mij vloeken, laat mij als stof zijn voor wat
van dien aard ook. Stel mijn hart open voor Uw Tora en laat mij ernaar streven Uw
geboden op te volgen. Verijdel snel het plan van allen die iets kwaads tegen mij in de
zin hebben en vernietig wat ze in gedachten hadden. Doe het om Uw Naam, doe het
om Uw sterke macht, doe het om Uw heiligheid, doe het om Uw Tora, opdat Uw
lievelingen bevrijd worden, help met Uw rechter hand en verhoor mij! Mogen de
woorden van mijn mond en de overleggingen van mijn hart U welgevallig zijn, o
Eeuwige, mijn Rots en mijn Verlosser! Die vrede sticht in Zijn hoge sferen moge ook
vrede brengen voor ons en voor heel Israël, zegt hierop: Amen!*

5. דרשה D'rasha - Predikatie

6. קידוש ליום־טוב Qidush l'Yom Tov - De wijding van de feestdag

Nu volgt de קידוש Qidush, hetgeen heiliging betekent. Het is de wijding van de feestdag. De leider van de samenkomst neemt de beker in de rechterhand en zegt staande de ברכה B'racha [zegenspreuk] over de wijn:

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם
בורא פרי הגפן אמן:

Baruch Ata Adonai, Eloheinu, Melech haOlam,
bore p'ri haGafen, amen!

*Gezegend zijt Gij, Eeuwige, onze G'd, Koning van het heelal,
Gij die de vrucht van de wijnstok hebt geschapen, amen!*

Men zegt: לחיים L'chayim! [Op het leven!] en drinkt de beker leeg. Evenals op vrijdagavond slaan wij het ritueel wassen van de handen over omdat Yeshua in מתתיהו Matityahu [Matthéüs] 15:1-9 en Marcus 7:1-13 benadrukt, dat dit een **menselijke** traditie is, die door de rabbijnen is ingesteld, en gaan daarom direct verder met מוציא לחם Motzi Lechem, het zegenen van brood en zout.

7. מוציא לחם Motzi Lechem - Het breken van het brood

Hij breekt stukjes brood af, doopt ze in het zout of strooit er zout overheen en geeft ze door aan zijn tafelgenoten, om ze vervolgens gezamenlijk te eten. Men houdt het brood omhoog en spreekt de B'racha uit:

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם
המוציא לחם מן הארץ וציונו להיות מלח הארץ אמן:

Baruch Ata, Adonai, Eloheinu, Melech haOlam,
haMotzi lechem min haAretz, v'tzivanu l'hiyot melach haAretz, amen!

*Gezegend zijt Gij, Eeuwige, onze G'd, Koning van het heelal,
die het brood uit de aarde voortbrengt*

תהלים Tehilim [Psalmen] 104:14

en die ons heeft opgedragen, het zout der aarde te zijn, amen!

מתתיהו Matityahu [Mathéüs] 5:13, Marcus 9:49-50, Lucas 14:34-35

8. ברכת המזון Birkat haMazon - Gebed na de maaltijd

Dank te zeggen voor het eten stamt uit zeer oude tijden en berust op het Torawoord: "Gij zult eten en verzadigd worden, en als je dan naar genoeg gegeten hebt, dank dan de Eeuwige, uw G'd, voor het goede land dat Hij u gegeven heeft" (דברים D'varim [Deuteronomium] 8:10). Traditioneel wordt ook על הניסים Al haNisim herhaald.

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם
הזן את העולם כולו בטובו בחן בחסד וברחמים:
הוא נותן לחם לכל־בשר כי לעולם חסדו:
ובטובו הגדול תמיד לא חסר־לנו
ואל יחסר־לנו מזון לעולם ועד בעבור שמו הגדול
כי הוא זן ומפרנס לכל ומטיב לכל ומכין מזון
לכל־בריותיו אשר ברא:

Baruch Ata Adonai, Eloheinu Melech haOlam,
hazan et-haOlam kulo, b'tuvo b'chen b'chesed uv'rach'amim.
Hu noten lechem l'chol-basar, ki l'olam chas'do.
Uv'tuvo haGadol tamid lo chasar-lanu,
v'al yech'sar-lanu mazon l'olam va'ed, ba'avur sh'mo haGadol,
ki Hu zan um'far'nes lakol, umetiv lakol, umechin mazon
l'chol-b'riyotav asher bara.

Gezegend zijt gij, Eeuwige, onze G'd, Koning van het heelal, die de hele wereld door Uw goedheid, welwillendheid en ontfermende liefde van voedsel voorziet.

U geeft aan ieder wezen voedsel, want onbepert is Uw liefde!

Door Uw grote goedheid hebben wij nooit gebrek geleden; moge er voor ons nooit en te nimmer gebrek aan voedsel zijn, omwille van Uw grote Naam!

Gij zijt het immers die allen voedsel en levensonderhoud verschaft, die allen goed doet en voor al Uw schepselen die U geschapen hebt, de voeding verzorgt!

ברוך אתה יי הון את הכל:

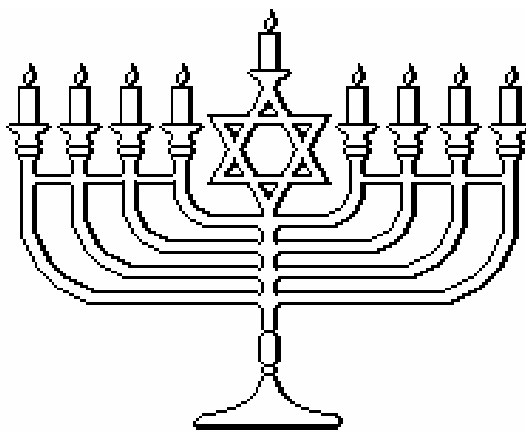
Baruch Ata Adonai, hazan et-haKol!

Gezegend zijt Gij, Eeuwige, die allen van voedsel voorziet!

הרחמן הוא יזכנו לימות ישוע המשיח
ולחיי העולם הבא:

HaRachaman Hu y'zakenu limot Yeshua haMashiach
ul'chayei haOlam haba!

De Barmhartige, Hij is het, die ons waardig moge keuren de tijd te beleven van Yeshua de Messias en het leven in de wereld die komen zal!

מזל טוב וחנוכה שמח:

Mazal tov v'Chanuka sameach!

Ik wens u allen voorspoed en een vrolijk feest van het Licht!